

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Terneuzen
T.a.v. de heer J. Kiewiet
Postbus 35
4530 AA TERNEUZEN

Onderwerp: Advies ontwerpbestemmingsplan Camperplaatsen, gemeente Terneuzen

Geacht college,

Op 12 maart 2020 verzocht mevrouw S. Ton-Piket ons om te adviseren op het ontwerpbestemmingsplan 'Camperplaatsen, gemeente Terneuzen'. Op basis van artikel 13, lid 3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), artikel 7 van het Besluit externe veiligheid transport (Bevt) en artikel 12, lid 2 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) bieden wij u hierbij onze reactie aan. Graag vernemen wij uw reactie met betrekking tot dit advies.

Bij het opstellen van dit advies is gebruik gemaakt van de door u aangereikte documenten:

- *Toelichting ontwerpbestemmingsplan 'Camperplaatsen, gemeente Terneuzen'*, publicatienummer NL.IMRO.0715.BPCPT01-ON01, d.d. 27 februari 2020;
- Externe veiligheid/Camperplaatsen Sas van Gent, versie 01, d.d. 29 januari 2020.

Daarnaast hebben we voor ons advies gebruik gemaakt van de Risicokaart (professionele versie) en het scenarioboek externe veiligheid (van gezamenlijke veiligheidsregio's).

Plangebied en beoogde ontwikkeling

Ten behoeve van het mogelijk maken van de camperplaatsen en ten behoeve van één consistente regeling wordt één bestemmingsplan opgesteld voor alle camperplaatsen in Terneuzen. Het plangebied betreft vijf kleine locaties binnen de gemeente Terneuzen, te weten:

- Axel, Kinderdijk;
- Sas van Gent, Oostkade;
- Terneuzen, Otheense Kreek;
- Terneuzen, Scheldeboulevard;
- Westdorpe, Bernhardstraat.

- Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
- Brandweerzorg
- Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
- Gezamenlijke Meldkamer Zeeland (GMZ)

Datum:

28/04/2020

Verzenddatum:

30 APR 2020

Inlichtingen:

T Nagtegaal

Tel.: 06-20092412

E-mail: t.nagtegaal@vrzeeland.nl

Ons kenmerk:

VRZ/202000898

Uw kenmerk:

306382

Blad:

1 van 5

Aantal bijlagen:

1

Adres:

Postbus 8016
4330 EA Middelburg
Segeerssingel 10
4337 LG Middelburg
info@vrzeeland.nl

Internet:

www.vrzeeland.nl

Bank:

IBAN:

NL06BNGH0285027956

BIC:

BNGHNL2G

t.n.v. Veiligheidsregio Zeeland

Leeswijzer bij het advies

Het advies van Veiligheidsregio Zeeland bestaat uit drie delen:

- A. Het eerste deel betreft de inventarisatie van de risicobronnen;
- B. In het tweede deel adviseren wij u over de toelichting van het bestemmingsplan;
- C. In het derde deel gaan we in op de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid die in het ruimtelijk plan opgenomen kunnen worden;
- D. In het laatste deel adviseren wij u over brandveiligheid, bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen binnen het plangebied;

A. Inventarisatie van de risicobronnen

De risicobronnen zoals benoemd in het door u aangereikte onderzoek Externe Veiligheid zijn volledig en correct.

B. Adviezen op te nemen in het ruimtelijk plan

In de toelichting van het bestemmingsplan staat: "Vanwege de ligging nabij de inrichtingen Rosier Nederland BV en Emplacement Sas van Gent, dient het groepsrisico te worden verantwoord."

Deze ontbreekt echter nog. Dit is opmerkelijk omdat het plan zich al in de ontwerpfase bevindt.

1. **Advies:** stel een verantwoording van het groepsrisico op volgens artikel 13 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Met name de leden c. tot en met i. zijn nog niet opgesteld voor dit plan.

Ter invulling van de leden h. en i. van artikel 13 gaan wij in op de bestrijdbaarheid bij de risicobron en zelfredzaamheid binnen het plangebied.

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt niet gemeld dat er voor de camperplaats in Sas van Gent tevens ingegaan dient te worden op de bestrijdbaarheid bij de risicobron en de zelfredzaamheid binnen het plangebied. Wettelijke grond hiervoor is artikel 7 van het Besluit externe veiligheid transportroutes. Dit geldt alleen voor de camperplaats in Sas van Gent en niet voor de andere camperplaatsen, omdat alleen deze camperplaats een beperkt kwetsbaar object betreft.

2. **Advies:** verwerk in de toelichting van het bestemmingsplan de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp en de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien een ramp zich voordoet (zelfredzaamheid).

C. Adviezen bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid

Doordat het bestemmingsplan het mogelijk maakt om campers te plaatsen in Sas van Gent, nabij een aantal risicobronnen met gevaarlijke stoffen, willen wij het college een helder beeld geven van de gevolgen voor de veiligheid hiervan.

Voor de camperplaats in Sas van Gent wordt er per risicobron ingegaan op de maatgevende incidentscenario's van de risicobron, de bestrijdbaarheid bij de risicobron en de zelfredzaamheid van de aanwezigen in het plangebied.

Vaarweg Kanaal Gent-Terneuzen

De maatgevende incidentscenario's voor deze risicobron zijn een plasbrand en een toxische wolk.

- Plasbrand

Door een incident ontstaat een scheur in de wand van de tanker met vloeibare brandstof. De brandstof stroomt uit en vormt een vloeistofplas. Ontsteking van de brandstof leidt tot een hevige brand. De effecten van een plasbrand zijn hittestraling en rook. Het effectgebied waarbinnen dodelijke slachtoffers kunnen vallen is 70 meter¹.

¹ Bron: Scenarioboek Externe Veiligheid, scenario binnenvaarttanker met benzine en een incident met een plasbrand tot gevolg.

- Bestrijdbaarheid bij een plasbrand:

Er is geen sprake van opbouw van het incident. Bij aankomst van de hulpdiensten is het effect reeds maximaal. De hulpdiensten dienen zich te richten op bronbestrijding alsmede voorkoming en bestrijding van secundaire effecten.

De bestrijdbaarheid zijn door de veiligheidsregio georganiseerd door inzet van standaard materieel en specialistisch materieel in samenwerking met partners. Echter de inzet van de hulpdiensten om dergelijke incidenten kost meer tijd dan een standaard inzet.

- Zelfredzaamheid bij een plasbrand:

Een plasbrand als gevolg van een incident met een tanker kan zich snel ontwikkelen. Het effect is zichtbaar voor de aanwezigen binnen het plangebied en kan juist worden ingeschat: zij dienen het scenario te ontvluchten.

- Toxische wolk:

Door een incident ontstaat een scheur in de wand van de tanker met toxisch gas of vloeistof. Het gas of de vloeistof begint direct uit te stromen en vormt een vloeistofplas. De vrijkomende damp wordt meegevoerd door de wind. Het benedenwindse effectgebied waarbinnen dodelijke slachtoffers kunnen vallen varieert van enkele tientallen meters tot circa 1.500 meter, afhankelijk van de aard van de stof en de weersomstandigheden.

- Bestrijdbaarheid bij toxisch scenario:

Er is geen sprake van opbouw van het incident. Bij aankomst van de hulpdiensten heeft het benedenwindse toxische effectgebied zich reeds maximaal ontwikkeld. De hulpdiensten dienen zich te richten op bronbestrijding: zij proberen de vrijkomende dampen neer te slaan. Vervolgens zetten zij in op het beperken van uitdamping van de plas en verder lekken van de tanker.

- Zelfredzaamheid bij toxisch scenario:

Een toxische wolk als gevolg van een incident met een tank kan zich snel ontwikkelen en binnen 15 minuten een volledig ontwikkeld effect hebben binnen het plangebied. Het effect kan door de aanwezigen binnen het plangebied moeilijk worden ingeschat. Er zijn geen schuilmogelijkheden in de directe omgeving. Tevens zal een camper niet volledig afsluitbaar zijn voor een toxische wolk. Voor de aanwezigen is het advies om zeer snel en dwars op de wind met de camper weg te rijden uit het plangebied. Alleen gedegen risicocommunicatie zou de aanwezigen tijdig kunnen informeren. Er zijn voldoende ontvluchtingsmogelijkheden via de weg.

Inrichting Rosier Nederland B.V.

Het maatgevend incidentscenario voor deze risicobron is een toxische wolk.

- Toxische wolk:

Door een incident faalt een tank met toxisch gas. Het gas vormt een wolk in de lucht en wordt meegevoerd door de wind. Het benedenwindse effectgebied waarbinnen dodelijke slachtoffers kunnen vallen is circa 2.150 meter², afhankelijk van de weersomstandigheden.

- Bestrijdbaarheid bij toxisch scenario:

Er is geen sprake van opbouw van het incident. Bij aankomst van de hulpdiensten heeft het benedenwindse toxische effectgebied zich reeds ontwikkeld. De hulpdiensten assisteren de bedrijfsbrandweer en richten zich op effectbestrijding: zij proberen de vrijkomende dampen neer te slaan of te verdunnen met water. Vervolgens zetten zij in op het beperken van uitdamping van de plas en het verder lekken van de tank. Het bluswater op het terrein wordt gebruikt om de afdrijvende gifwolk neer te slaan en verdere verspreiding te voorkomen.

- Zelfredzaamheid bij toxisch scenario:

Een toxische wolk als gevolg van een incident met een tank kan zich snel ontwikkelen en binnen 15 minuten een volledig ontwikkeld effect hebben binnen het plangebied. Het effect kan door de aanwezigen binnen het plangebied moeilijk worden ingeschat. Er zijn geen schuilmogelijkheden in de directe omgeving. Tevens zal een camper niet volledig afsluitbaar zijn voor een toxische wolk.

² Bron: Professionele Risicokaart

Tevens zal een camper niet volledig afsluitbaar zijn voor een toxische wolk. Voor de aanwezigen is het advies om zeer snel en dwars op de wind met de camper weg te rijden uit het plangebied. Alleen gedegen risicocommunicatie zou de aanwezigen tijdig kunnen informeren. Er zijn voldoende ontvluchtingsmogelijkheden via de weg.

Inrichting Emplacement Sas van Gent

Het maatgevend incidentscenario voor deze risicobron is een toxische wolk.

- Toxische wolk:

Door een incident ontstaat een scheur in de wand van een ketelwagon met toxisch gas of vloeistof. Het gas of de vloeistof begint direct uit te stromen en vormt een vloeistofplas. De vrijkomende damp wordt meegevoerd door de wind. Het benedenwindse effectgebied waarbinnen dodelijke slachtoffers kunnen vallen varieert van enkele tientallen meters tot circa 1.100 meter, afhankelijk van de aard van de stof en de weersomstandigheden.

- o Bestrijdbaarheid bij toxisch scenario:

Er is geen sprake van opbouw van het incident. Bij aankomst van de hulpdiensten heeft het benedenwindse toxische effectgebied zich reeds ontwikkeld. De hulpdiensten richten zich op effectbestrijding: zij proberen de vrijkomende dampen neer te slaan of te verdunnen met water. Vervolgens zetten zij in op het beperken van uitdamping van de plas en het verder lekken van de ketelwagon. Het bluswater op het terrein wordt gebruikt om de afdrijvende gifwolk neer te slaan en verdere verspreiding te voorkomen. *Minpunt is dat er geen schuim aanwezig is in de nabijheid van het emplacement.*

- o Zelfredzaamheid bij toxisch scenario:

Een toxische wolk als gevolg van een incident met een ketelwagen kan zich snel ontwikkelen en binnen 15 minuten een volledig ontwikkeld effect hebben. Het effect kan door de aanwezigen binnen het plangebied moeilijk worden ingeschat. Er zijn geen schuilmogelijkheden in de directe omgeving. Tevens zal een camper niet volledig afsluitbaar zijn voor een toxische wolk. Voor de aanwezigen is het advies om zeer snel en dwars op de wind met de camper weg te rijden uit het plangebied. Alleen gedegen risicocommunicatie zou de aanwezigen tijdig kunnen informeren. Er zijn voldoende ontvluchtingsmogelijkheden via de weg.

Uit bovenstaande analyse trekken wij de conclusie dat er **geen bescherming** in het plangebied is voor de aanwezigen. En dat zij zichzelf in veiligheid zullen moeten brengen bij een (dreigend) incident. Als hier geen maatregelen voor getroffen worden, dan is er een verhoogd risico op slachtoffers bij het vaststellen van dit bestemmingsplan. Ik vind het best belangrijk dat de communicatie over risico's en handelingsperspectieven dan ook echt geborgd wordt.

3. **Advies:** Wij adviseren dringend om in overleg met onze specialisten omgevingsveiligheid en adviseur risicocommunicatie een doeltreffende risicocommunicatie voor het plangebied op te zetten. Richt de risicocommunicatie op het ontvluchten van het gebied bij een (dreigend) incident. Het bekend zijn met de risico's en handelingsperspectieven is voor de aanwezigen namelijk de enige manier om zichzelf in veiligheid te kunnen brengen. Andere beschermende maatregelen zijn namelijk niet mogelijk.

C. Adviezen brandveiligheid, bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen binnen het plangebied

Uit een eerste analyse blijkt dat camperplaatsen met een bepaald aantal campers dient te voldoen aan het 'Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen'.

4. **Advies:** Neem voor een gedetailleerdere toetsing contact op met het Team Wonen, Werken en Recreëren van de Veiligheidsregio Zeeland.

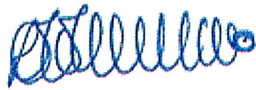
Ten aanzien van bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid is de analyse bijgevoegd in bijlage 1 van dit advies. Samenvattend komen hier de volgende adviezen uit:

5. **Advies:** Behoud en onderhoud de toegangswegen zoals ze nu zijn van alle camperplaatsen.

6. **Advies:** Behoud en onderhoud de brandkranen en het open water punten voor alle camperplaatsen zoals ze nu zijn.
7. **Advies:** Voor de camperplaats 'Terneuzen, Oude Veerhaven, Scheldeboulevard' is het advies om een brandkraan of andere bluswatervoorziening aan te leggen, omdat dit nu ontbreekt in de nabijheid van de camperplaats.

Graag vernemen wij uw reactie met betrekking tot ons advies en kunnen wij u ondersteunen in de verdere procedure(s) tot vaststelling van het ruimtelijk plan. Voor nadere vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met de opsteller van dit advies.

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Zeeland,
namens dezen,
commandant brandweer/bestuursecretaris,
voor deze,

L. Ohlenroth
Teamleider Industrie, Transport en Ruimte

Bijlage 1 Analyse bluswatervoorziening en bereikbaarheid

Voor alle locaties is er gekeken naar de huidige bereikbaarheid en de aanwezige bluswatervoorzieningen. Zie hieronder de details.

Algemene opmerking:

Bluswatervoorzieningen dienen op een zo strategische mogelijke plaats te worden aangebracht.

Alvorens tot uitvoering te gaan wordt geadviseerd om de ontwerptekeningen ter goedkeuring voor te leggen aan de Brandweer

Bereikbaarheid

Axel, parkeerterrein de Watertoren

Huidige situatie : Goed bereikbaar via de Kinderdijk

Advies: Behoud en onderhoud de toegangswegen zoals ze nu zijn.

Sas van Gent, Kanaaleiland, Oostkade

Huidige situatie : Goed bereikbaar via de Oostkade of Prinsenkade

Advies: Behoud en onderhoud de toegangswegen zoals ze nu zijn.

Terneuzen, Noordelijke jachthaven Otheense Kreek, Rooseveltlaan

Huidige situatie : Goed bereikbaar via Rooseveltlaan

Advies: Behoud en onderhoud de toegangswegen zoals ze nu zijn.

Terneuzen, Oude Veerhaven, Scheldeboulevard

Huidige situatie : Goed bereikbaar via Scheldeboulevard

Advies: Behoud en onderhoud de toegangswegen zoals ze nu zijn.

Westdorpe, Bernhardsstraat

Huidige situatie : Goed bereikbaar via Bernardstraat

Advies: Behoud en onderhoud de toegangswegen zoals ze nu zijn.

Bluswatervoorzieningen

Axel, parkeerterrein de Watertoren

Huidige situatie : Primair, brandkraan op 45 meter op de Kinderdijk

Secundair, open water aan de parkeerplaats op 10 meter

Advies: Behoud en onderhoud de brandkraan aan de Kinderdijk en het open water aan de parkeerplaats

Sas van Gent, Kanaaleiland, Oostkade

Huidige situatie : Primair, brandkraan op (gemiddeld) 70 meter op de Oostkade

Secundair, open water Kanaal Gent Terneuzen op 50 meter.

Advies: Behoud en onderhoud de brandkraan aan de Oostkade en het open water aan het kanaal Gent Terneuzen

Terneuzen, Noordelijke jachthaven Otheense Kreek, Rooseveltlaan

Huidige situatie : Primair, geen voorzieningen.

Secundair open water Otheense Kreek op 50 meter.

Advies: Behoud en onderhoud het open water aan de Otheense Kreek.

Terneuzen, Oude Veerhaven, Scheldeboulevard

Huidige situatie : Primair, geen voorzieningen. Dichtstbijzijnde brandkraan ligt op 250 meter
 Secundair geen voorzieningen, enkel voor een pomp gezien getij van de Westerschelde

Advies: Het valt te overwegen, ook gezien de overige (bedrijfs)activiteiten in de buurt om in een passende primaire watervoorziening te voorzien. Echter lopen er geen waterleidingen in de buurt waardoor dit waarschijnlijk geen mogelijkheden oplevert. Wel zijn mogelijk andere alternatieven te onderzoeken.

Als er geen toekomstige ontwikkelingen zijn gepland, is het ook te overwegen het te laten zoals het is om de volgende redenen:

- slechts 5 camperplaatsen
- windrichting vaak Zuidwest, hierdoor maar kleine kans op overlast binnenstad Terneuzen

Westdorpe, Bernhardsstraat

Huidige situatie : Primair, brandkraan Eteringen op 80 meter
 Secundair open water Molenkreek op 150 meter

Advies: Behoud en onderhoud de brandkraan aan Eteringen en het open water aan de Molenkreek.